

KOOPMAN VAN VENETIË

(THE MERCHANT OF VENICE)

Komedie in vijf bedrijven

door

WILLIAM SHAKESPEARE

vertaling

Theo Hoogsteder

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **KOOPMAN VAN VENETIË -THE MERCHANT OF VENICE** gaan opvoeren, dienen in alle programma-boekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **WILLIAM SHAKESPEARE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **24** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

ANTONIO - koopman

SALERIO - goede kennis van Antonio

SOLANIO - goede kennis van Antonio

LORENZO - edelman, bevriend met Antonio, minnaar van Jessica

GRATIANO - vriend van Antonio

BASSANIO - goede vriend van Antonio

DOGE - rechter in Venetië

PORTIA - erfdochter in Belmonte

NERISSA - haar hulp

SHYLOCK - een joodse geldwisselaar

JESSICA - zijn dochter

TUBAL - zijn joodse vriend

LANCELOT - zijn knecht

GOBBO sr. - vader van Lancelot

PRINS van MAROKKO - aanbidder van Portia

PRINS van ARAGON - aanbidder van Portia

LEONARDO - bediende van Bassanio II

BALTHASAR - bediende van Portia

STEPHANO - idem

Bediende Antonio

Cipier

Begeleider Prins van Marokko

Begeleider Prins van Aragon

Klerk van Doge

Publiek rechtszaal

EERSTE BEDRIJF

Een straat in Venetië. Antonio, Salerno en Solanio komen op.

ANTONIO: Ik weet niet wat mij mankeert. Het valt iedereen op. Ik krijg gewoon een hekel aan mijzelf. Ik snap niet wat het is. Ik maak alsmaar ruzie, met iedereen.

SALERIO: Ach, jij zit met je gedachten op zee, bij die grote, volgeladen schepen van je, waarbij de doorsnee boten allemaal in het niet verzinken.

SOLANIO: Natuurlijk! Als ik zo'n vloot terugverwachtte, dacht ik ook aan niets anders. Ik zou voortdurend op de wind letten, alle havens op de kaarten bestuderen en over allerlei riffen en andere risico's prakkiseren, die mijn schepen met hun lading in gevaar konden brengen. Dan kun je geen gezellig mens zijn.

SALERIO: Bij het blazen in een hete kom soep zou ik al de doodschrik krijgen van de gedachte aan wat zo'n rukwind op zee kan doen. Bij een zandloper zag ik meteen mijn schip vastzitten op een zandbank. En bij een stapel stenen dacht ik direct aan allerlei verraderlijke rotsen; een kleine botsing is genoeg en de zee ligt bezaaid met een kostbare vracht specerijen. Eén klap is voldoende - en al je kapitaal is foetsie. Zo is het toch, Antonio, jij maakt je gewoon zorgen.

ANTONIO: Nee, echt niet. Mijn geld zit goddank niet in maar één schip. En mijn vermogen staat of valt niet met de resultaten van dit jaar. Nee, ik maak mij geen zorgen, dat is het niet.

SOLANIO: Dan ben je verliefd.

ANTONIO: Ben je gek!

SOLANIO: Ook niet? Dan zul je wel uit je humeur zijn, omdat je geen plezier hebt en dus zou je net zo goed kunnen lachen en zeggen: 'Ik heb plezier, omdat ik niet in de put zit.' (*Bassanio, Lorenzo en Gratiano komen op*) Daar komt je vriend Bassanio met Gratiano en Lorenzo. Het beste ermee. Wij gaan er vandoor.

SALERIO: Ik zou je graag nog wat opvrolijken, maar dat lukt hen waarschijnlijk beter.

ANTONIO: Jullie zorg is roerend, jammer dat jullie niet zoveel tijd hebben. Dat je nu al weggaat.

SALERIO: Goedemorgen heren.

BASSANIO: Ah, beste vrienden, wanneer hebben we weer eens een vrolijke avond? Wij zien elkaar veel te weinig. Dat is niet goed zo.

SALERIO: Je zegt maar wanneer, dan komen we. (*Salerio en Solanio af*)

LORENZO: Bassanio, ik neem aan, dat jij bij Antonio blijft, maar

vergeet niet dat wij rond etenstijd hebben afgesproken.

BASSANIO: Ik zal er zijn.

GRATIANO: Wat zie jij er slecht uit, Antonio. Maak je toch niet zo druk over alles. Dat wordt nog je dood. Dat deed je vroeger ook niet.

ANTONIO: Ja, ja, de wereld is nu eenmaal een groot toneelstuk, iedereen speelt daarin zijn eigen rol. Laat mij er maar wat zwaarder aan tillen.

GRATIANO: Dan ben ik liever de nar, die rimpels van het lachen krijgt. Man, je bent veel te jong om te gaan zitten kniezen en je tijd te verdoen. Wilde je soms ook een van die waardeloze figuren worden, die door diepzinnig te zwijgen en wijs hun voorhoofd te fronsen, suggereren dat ze een niet bestaande slimheid bezitten. Zolang ze hun mond houden mag het heel wat lijken, ja, maar pas op, zo gauw ze wat zeggen dan vallen ze door de mand: geschift is dat volk, neem dat maar van mij aan. Schei uit en doe alsjeblieft normaal. Kom Lorenzo! Tot straks bij het eten.

LORENZO: Ja, tot bij het eten. Ik ben vast ook zo'n waardeloos figuur, want bij Gratiano krijg ik er nooit een woord tussen.

GRATIANO: Pas maar op, als je nog twee jaar langer met me omgaat, ken je je eigen stem niet meer.

ANTONIO: Tot ziens en kijk maar uit. Hij klets je de oren nog eens van je hoofd.

GRATIANO: Geweldig. (*Gratiano en Lorenzo af*)

ANTONIO: Moet ik me daar wat van aantrekken?

BASSANIO: Gratiano kletst uit zijn nek. Een verstandig woord van hem is net zo moeilijk te vinden als een tarwekorrel in een zak kaf. En heb je er een gevonden, na een hele dag zoeken, dan blijkt het nog de moeite niet waard te zijn.

ANTONIO: Maar vertel op, welke vrouw wil jij in het geheim gaan opzoeken? Je hebt beloofd het vandaag te vertellen.

BASSANIO: Nou ja, zie je, ik hoef jou niet uit te leggen, dat mijn niet bepaald onbescheiden manier van leven, meer heeft gekost dan dat ik mij kon permitteren. En je zult mij niet horen klagen dat ik me dat nu moet ontzeggen, maar ik moet natuurlijk wel een of andere manier vinden om van die niet geringe schulden af te komen. Jij bent mijn grootste schuldeiser, maar jij bent ook mijn allerbeste vriend, en daarom durf ik ook bij je te komen met mijn plan om voorgoed van al deze ellende verlost te zijn.

ANTONIO: Ik heb je altijd kunnen vertrouwen, dus als het een eerlijke zaak is, sta ik je graag met raad en de daad (*geldgebaar*) terzijde.

BASSANIO: Vroeger, als ik een pijl kwijt was, dan schoot altijd ik direct een tweede dezelfde kant op en lette dan goed op, waar hij precies

terecht kwam en dan vond ik ze, ondanks het risico er nog een kwijt te raken, meestal allebei terug. Precies zoiets zou jij nu voor mij moeten doen. Je hebt mij natuurlijk al heel wat voorgeschoten, dat ben ik helaas kwijt geraakt, maar als je nu nog één keer zo'n tweede pijl dezelfde kant op zou willen sturen, dan bezweer ik je dat ik ze beide terug zal vinden. Vind ik onverhoopt alleen de laatste terug, nou goed, dan blijf ik graag de eerste nog een tijdje schuldig.

ANTONIO: Draai er niet omheen. Je weet, dat ik aan niets zo'n hekel heb dan aan de gedachte, dat iemand zou kunnen zeggen dat ik mijn belang hoger stel dan dat van een vriend. Zeg gewoon wat je graag hebt dat ik voor je doe en dan doe ik dat. Kom, vertel op!

BASSANIO: In Belmonte woont een rijke, beeldschone, jonge vrouw. Knap in elke betekenis van het woord. We hebben elkaar al eens ontmoet en gezien haar blik, liet ik haar niet onverschillig. Portia heet ze. De hele wereld kent haar en diverse rijke, vermogende mannen proberen haar hart te veroveren. Als ik nu genoeg geld zou hebben om me als hun gelijke voor te doen, dan zou ik bij haar mijn geluk recht in de armen lopen, daar ben ik van overtuigd.

ANTONIO: Al mijn geld zit momenteel vast op zee. Ik kan ook niets te gelde maken. Maar we zouden kunnen proberen of mijn naam hier ter plaatse nog voldoende krediet heeft, dat kun je dan gebruiken. Schaf rustig aan, wat je voor die reis naar Portia nodig hebt. Vraag her en der of er geld beschikbaar is, ik doe dat ook. Met mij als borg krijgen we het wel ergens. *(beiden af. Belmonte, een kamer in het huis van Portia. Portia en Nerissa komen op)*

PORTIA: Prinsen, baronnen, graven. Ga zo maar door. Ik heb er schoon genoeg van.

NERISSA: Waarom? Waar klaagt u over? Het lijkt wel of wanneer je alles hebt of kunt krijgen, je zeker nog net zo ongelukkig bent als een stakker die helemaal niets heeft. Ik ben maar blij dat ik bij de middenmoot hoor! Overdaad schaadt! Mijn moeder zei het altijd al. Al maakt geld alles wel makkelijker.

PORTIA: Wijze woorden, ja. Daar ben je goed in.

NERISSA: Het zou nog veel beter zijn, als u er eens naar luisterde.

PORTIA: Als het doen even gemakkelijk was als weten wat iemand hoort te doen, dan waren alle kapellen kathedralen en alle krotten paleizen. Jijzelf handelt er ook heus niet altijd naar. Anderen vertellen wat ze horen te doen, is gemakkelijk genoeg. Maar je er zelf aan houden, al is maar aan één punt, dat is andere koek. Een mens heeft toch zeker niet alleen verstand. Ook gevoel! En al dit geklets met jou brengt me ook geen stap verder bij die keuze van een man. Ach, wat keuze! Ik heb niets te kiezen; ik kan niet eens

iemand afwijzen, als ik hem walgelijk vind. Mijn vader is nu dood, maar hij wilde het zo. Dit is toch verschrikkelijk, Nerissa, ik kan en mag niet meebeslissen!

NERISSA: Uw vader was een heel goede en vrome man. Als zulke mensen hun dood voelen naderen, doen ze altijd hele verstandige dingen. Dat loten met die drie kistjes levert heus alleen maar iemand op, die u werkelijk van u houdt. Wat vindt u overigens van dat stel aanbidders, dat er momenteel is? Het zijn niet de minste.

PORTIA: Noem ze maar een voor een op. Dan vertel ik wel hoe ze eruitzien. Weet jij meteen wat ik van ze vind.

NERISSA: Nou, begin maar met die Napolitaanse prins.

PORTIA: Net een jong veulen. Hinnikt alleen maar over zijn paard en het enige wat hij schijnt te kunnen, is dat beest zelf beslaan. Zijn moeder zal wel iets gehad hebben met de plaatselijke hoefsmid.

NERISSA: En die graaf?

PORTIA: Afschuwelijk, kan geen lachje af. Hij kijkt zo streng. Net of hij wil zeggen: 'Wil je me niet? Mij best!' Als ik hem iets leuks vertel, vertrekt hij geen spier. Wat zal die er later uitzien! Het is nu al de dood van pierlala. Nee, ik trouw ik nog liever met een rammelend skelet, dan met één van die twee.

NERISSA: Wat vindt u van die Fransman, monsieur Le Bon?

PORTIA: God zal hem wel geschapen hebben, het moet dus een mens zijn. Maar jammer genoeg heeft hij nog een beter paard dan die vent uit Napels, en is hij zo mogelijk nog erger dan die graaf, hij kijkt nog stuurser en hij heeft geen enkele inhoud. Hoort hij een vogel zingen, dan gaat hij meteen huppelen. Hij zou zonder aarzelen met zijn eigen schaduw gaan vechten. Om spontaan een feest te geven als hij je niet ziet zitten.

NERISSA: En wat zegt u van die jonge Engelse baron Falconbridge?

PORTIA: Zeggen? Die is goed, we verstaan elkaar niet eens. Hij spreekt geen Latijn, geen Frans en geen Italiaans. En mijn Engels stelt helemaal niets voor! Het is zonder twijfel een man uit een boekje. Maar wat moet ik met een stuk papier? En wat hij aanheeft: het bovenstuk is Italiaans, zijn broek Frans en zijn muts stamt uit Duitsland en zijn manieren..... die zijn helemaal niet thuis te brengen.

NERISSA: Dan hebben we nog die jonge Duitser, de neef van de Hertog van Saksen.

PORTIA: 's Morgens vind ik hem al afschuwelijk en dan is hij nog nuchter, laat staan 's avonds, als hij gedronken heeft. Als hij zijn uiterste best doet, dan is het nog net geen mens, dus in doorsnee is hij meer een beest. Als hij het wordt, dan zorg ik ervoor dat het niet

doorgaat.

NERISSA: Maar dat is de wil van uw vader weigeren.

PORTIA: Zover moet het dus niet komen. Als het zover is, zorg jij dat er een glas wijn op het verkeerde kistje staat. Dat kiest hij dan beslist, al zat de duivel erin. Toe zeg, ik trouw nog liever met een spons.

NERISSA: U hoeft zich daarover echt niet druk te maken, hoor. Alle heren hebben al laten weten dat ze er vanaf zien. Als ze u alleen maar kunnen winnen via dat kansspel met de kistjes, dan vallen ze u verder niet meer lastig en gaan ze naar huis.

PORTIA: Goed, dan word ik maar zo'n oude kuise Vestaalse maagd. Ik ben blij dat ze ophoepelen, er is niemand bij, om wie zal treuren. Snel en voorspoedig naar huis! Dat stelletje. Heerlijk!

NERISSA: Herinnert u zich eigenlijk nog die man uit Venetië? Hij was in het gezelschap van de markies van Montferrat. Hij had gestudeerd en was in het leger geweest. Uw vader leefde toen nog.

PORTIA: Ja, die heette Bassanio.... of zoiets, toch?

NERISSA: Precies! Van alle mannen, die ik hier heb gezien, was hij.... maar ja, wie ben ik?

PORTIA: Die herinner ik mij heel goed en ik moet zeggen: hij verdient jouw compliment wel. *(een bediende komt op)* Wat is er?

BEDIENDE: De gasten zouden graag afscheid van u willen nemen. En er is een bode gekomen, weer van een nieuwe gast, de prins van Marokko. Hij zei, dat zijn meester vanavond al hier komt.

PORTIA: Het zou fijn zijn als ik hem met hetzelfde genoegen zou kunnen verwelkomen, als waarmee ik de anderen zie vertrekken. Maar als het zo'n zwarte duivel is, dan ga ik eerder bij hem te biecht dan met hem naar bed, ook al is hij verder de heiligheid in persoon. *(iedereen af. Venetië, op een plein. Bassanio en Shylock komen op)*

SHYLOCK: Drieduizend dukaten. Juist.

BASSANIO: Voor drie maanden.

SHYLOCK: Voor drie maanden. Juist.

BASSANIO: En zoals ik al zei: Antonio staat borg.

SHYLOCK: Antonio staat borg. Juist, ja.

BASSANIO: Zou dat bij u kunnen? Als u zo vriendelijk zou willen zijn. Geef alstublieft antwoord.

SHYLOCK: Drieduizend dukaten, voor drie maanden en Antonio staat borg.

BASSANIO: Ja, wat vindt u ervan?

SHYLOCK: Antonio. Die heeft over het algemeen wel een goede naam.

BASSANIO: Wilde u soms zeggen van niet?

SHYLOCK: O nee... nee, nee. Ik bedoel alleen maar dat hij goed is voor zijn geld. Ongetwijfeld. Al zou je natuurlijk ook kunnen zeggen dat al zijn geld wel op zee rondzwakt en dat is weer wel een onzekere factor. Een schip naar Tripoli, een naar Indië, een ander naar Mexico. Heb ik allemaal op de Rialto gehoord. Ook nog een naar Engeland en ga zo maar door. En schepen bestaan alleen maar uit plankjes en matrozen zijn tenslotte ook maar mensen. En dan hebben we het nog maar niet zeerovers, stormen en klippen. Ik bedoel maar..... Maar ondanks dat, ik geloof wel dat die man er goed voor is. Drieduizend dukaten... ja, dat zou ik waarschijnlijk wel kunnen accepteren.

BASSANIO: Dat dacht ik ook.

SHYLOCK: Maar zoiets gaat niet over één nacht ijs. Ik moet er even over nadenken. En dan zou ik er graag zelf met hem over willen spreken.

BASSANIO: U zou zo direct met ons kunnen eten.

SHYLOCK: Ik varkensvlees eten? Geen denken! Alleen de lucht al! Nee, ik ben gaarne bereid zaken met u te doen. Handelen en wandelen, gaan en staan, kopen, verkopen, wat u wilt, maar samen met u eten en drinken of bidden? Nee, daar begin ik niet aan. Hebt u nog nieuws van de Rialto? - Komt daar iemand aan? (*Antonio komt op*)

BASSANIO: Ja. Antonio.

SHYLOCK: (*terzijde*) Die vieze kruiperige tollenaar. Ik kots van zijn christendom. Misschien is hij te stom en onnozel, maar dat hij gratis en voor niets zijn vriendjes geld leent, is misdadig. Dat verpest de markt. Dat zou ik hem eens graag laten voelen. Hij heeft geen goed woord voor ons joden over, scheldt mij altijd uit voor woekeraar, terwijl ik wél alleen eerlijke zaken doe. Dat zal ik hem nooit vergeven, nog niet over mijn lijk.

BASSANIO: Luistert u nog?

SHYLOCK: Ik bedacht even hoeveel contant geld ik momenteel beschikbaar heb. Het hele bedrag zou niet gaan, maar dat is geen ramp. Tubal, ook een rijke Hebreëer, helpt mij er wel mee... Maar wacht eens, voor hoeveel maanden zei u? (*tot Antonio*) Dag signore Antonio, we hebben het net over u.

ANTONIO: Ja, signor Shylock, normaal reken noch betaal ik rente bij leningen, dat weet je, maar ik moet mijn vriend helpen. Dus moet het maar een keer. (*tot Bassanio*) Weet hij al hoeveel je nodig hebt?

SHYLOCK: Ja, drieduizend dukaten.

ANTONIO: Voor drie maanden.

SHYLOCK: Dat vroeg ik net, zo... drie maanden, ja, nu ik weet het

weer, dat zei hij net ook al. En u staat borg... ja, ja... Maar u zei net: u betaalt en rekent geen rente.

ANTONIO: Nee, nooit.

SHYLOCK: Ja, ja. Weet u, toen Jakob, aartsvader Jakob, eertijds de schapen van zijn oom Laban verzorgde...

ANTONIO: Heeft dat hiermee te maken? Rekende hij daar soms rente voor?

SHYLOCK: Nee, geen rente, althans niet wat u rente noemt. Maar hij had wel met Laban afgesproken dat alle bonte lammeren, die geboren zouden worden, voor hem zouden zijn. En toen in het najaar de paartijd begon, nam hij wilgetakken, schildte ze streepsgewijs en hield die tijdens de paring de wijfjes voor met als gevolg dat bijna alle lammeren bont waren en dus voor, hem. Dat was zijn manier winst te maken en hij was gezegend, want winst is een zegen als je er eerlijk aankomt.

ANTONIO: Dat was allemaal toeval, met een wilgetak maak je een lam niet bont, toe nou. Daar heb je de hemel voor nodig. Probeer je eigen woeker niet schoon te praten. Dat goud en zilver van jou zijn dan zeker ook schapen?

SHYLOCK: Wie weet, ik krijg ze aardig op het droge.

ANTONIO: Hoor je, Bassanio, de schooier probeert zich ook nog te rechtvaardigen met de Heilige Schrift. Rot van binnen en vals aan de buitenkant.

SHYLOCK: Drieduizend... een mooi rond bedrag... drie maanden, drie op twaalf... dat wordt ...

ANTONIO: Nou, Shylock, kunnen we op u rekenen? Zeg eens wat?

SHYLOCK: Signor Antonio, vaker dan u zich herinnert, hebt u me op de Rialto uitgevloekt, omdat ik geld verstrek en daarvoor rente vraag. Ik heb er nooit op gereageerd, want joden schijnen dat te moeten verdragen. Alleen maar omdat ik mijn eigen geld zorgvuldig beheer, vond u het nodig mij te bespuwen en me uit te maken voor een ongelovige bloedhond. Maar nu u hulp nodig hebt, weet u mij te vinden. Mij! Diezelfde hond! Alsof een hond geld heeft. Moet ik daarvoor nu dankbaar zijn, moet ik diep buigen en hijgend van aandoening stamelen: Hoogmogende Heer, woensdag heeft u me nog bespuugd, laatst nog getrapt en me een hond genoemd, maar omdat zo vriendelijk en goed voor mij was, leen ik u graag dat geld!?

ANTONIO: Als ik dat nodig vind, zal ik je opnieuw een hond noemen, je bespugen en trappen. Als je mij nu geld leent, dan ben ik nog lang niet je vriend, want een vriend zet je niet af. Blijf me maar rustig als vijand zien, dan kun je tenminste met een gerust hart de boete opeisen als het fout gaat.

SHYLOCK: Alstublieft, draaf niet zo door. Ik zou heel graag uw vriend willen zijn en de smaad vergeten, die ik van u heb moeten verdragen. Ik wil daarom ook best helpen, rente zou ook niet hoeven, maar ja, als u niet naar mij wilt luisteren, ja... Het klinkt toch allemaal heel redelijk.

BASSANIO: Zeer redelijk!

SHYLOCK: Laten we het maar hard maken. We gaan samen naar de notaris om uw borg vast te leggen en laten we stellen dat -enkel voor de grap - ik als boete, wanneer u niet op de gestelde termijn uw schuld zou voldoen, een vol pond vlees mag wegsnijden uit uw lichaam op een plaats die ik daarvoor uitkies.

ANTONIO: Ik ben stomverbaasd. Ook een jood kan een goed mens zijn. U hebt mijn woord.

BASSANIO: Nee, ik wil niet dat je zoiets voor mij ondertekent.

ANTONIO: Wat nou? Waar ben je bang voor? Dat geld heb ik dan heus wel. Over twee maanden zijn mijn schepen terug met een vracht die minstens tien keer zoveel opbrengt.

SHYLOCK: O vader Abraham, het zijn me de christenen wel. Mij beschuldigen ze van woeker en zelf zijn ze geen haar beter. Ik verdien er helemaal niets op. Mensenvlees heeft geen waarde. Stukken minder dan van schapen, runderen of geiten. Het is niet gek als ik bij hem in de gunst kom, maar als hij het niet wil, dan moet u me mijn zwakheid maar niet kwalijk nemen.

ANTONIO: Akkoord, Shylock, ik onderteken.

SHYLOCK: Goed, dan zien we elkaar bij de notaris. Legt u hem maar uit wat hij voor de grap op papier moet zetten, dan haal ik nu eerst het geld. Tot zo.

ANTONIO: Doe er niet te lang over, beste Shylock. *(S. af)* Hij wordt nog eens een echte christen. Hij wordt langzamerhand best aardig.

BASSANIO: Een boef die aardig is! Ik vertrouw het niet.

ANTONIO: Ach, zeur toch niet! Mijn schepen zijn een maand eerder al binnen. *(beiden af)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto